

ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Μέτρηση κύκλου

ΕΜΒΑΔΟΝ ΚΥΚΛΟΥ - ΚΥΚΛΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ - ΚΥΚΛΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΟΡΙΣΜΟΙ

ΟΡΙΣΜΟΣ 1 : ΕΜΒΑΔΟΝ ΚΥΚΛΟΥ

Εμβαδόν ενός κύκλου (O, R) ονομάζεται ο θετικός αριθμός E ο οποίος είναι το όριο των ακολουθιών (E_n) των εγγεγραμμένων και (E'_n) των περιγεγραμμένων κανονικών πολυγώνων, καθώς το πλήθος n των πλευρών αυξάνεται.

ΟΡΙΣΜΟΣ 2 : ΚΥΚΛΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

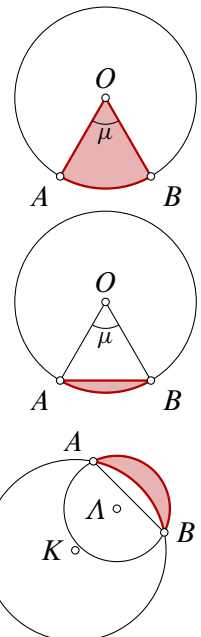
Κυκλικός τομέας κέντρου O και ακτίνας R ενός κύκλου (O, R) ονομάζεται το σύνολο των σημείων που περικλείει μια επίκεντρη $\hat{O}$ γωνία και το αντίστοιχο τόξο της $\widehat{AB}$. Συμβολίζεται με $O\widehat{AB}$.

ΟΡΙΣΜΟΣ 3 : ΚΥΚΛΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Κυκλικό τμήμα ονομάζεται το σύνολο των σημείων που περικλείονται μεταξύ ενός τόξου και της αντίστοιχης χορδής του, σε έναν κύκλο (O, R) .

ΟΡΙΣΜΟΣ 4 : ΜΗΝΙΣΚΟΣ

Μηνίσκος ονομάζεται το σύνολο των σημείων του επιπέδου που βρίσκονται μεταξύ δύο τόξων με κοινή χορδή. Τα τόξα αυτά βρίσκονται προς το ίδιο μέρος της χορδής.

ΘΕΩΡΗΜΑΤΑ

ΘΕΩΡΗΜΑ 1 : ΕΜΒΑΔΟΝ ΚΥΚΛΟΥ

Το εμβαδόν E ενός κύκλου ακτίνας R ισούται με $E = \pi R^2$.

ΘΕΩΡΗΜΑ 2 : ΕΜΒΑΔΟΝ ΚΥΚΛΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Το εμβαδόν ενός κυκλικού τομέα $O\widehat{AB}$ κέντρου O και ακτίνας R ισούται με

$$(O\widehat{AB}) = \pi R^2 \cdot \frac{\mu}{360^\circ} = \frac{1}{2} a R^2$$

όπου μ είναι το μέτρο του τομέα σε μοίρες και a το μέτρο του σε ακτίνια.

ΘΕΩΡΗΜΑ 3 : ΕΜΒΑΔΟΝ ΚΥΚΛΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Το εμβαδόν ενός κυκλικού τμήματος ε που βρίσκεται μεταξύ ενός τόξου AB και της αντίστοιχης χορδής του δίνεται από τον τύπο:

$$\varepsilon = (\widehat{OAB}) - (OAB) = \frac{\pi R^2 \mu}{360^\circ} - \frac{R^2 \eta \mu \mu}{2} = \frac{R^2}{2}(a - \eta \mu a)$$

ΘΕΩΡΗΜΑ 4 : ΕΜΒΑΔΟΝ ΜΗΝΙΣΚΟΥ

Το εμβαδόν ενός μηνίσκου μ που ορίζεται από δύο κυκλικά τόξα κοινής χορδής AB ισούται με τη διαφορά των εμβαδών των δύο κυκλικών τμημάτων που ορίζει η χορδή στους δύο κύκλους.

$$\mu = (\widehat{KAB}) - (\widehat{LAB}) + (KAB) - (LAB)$$

Με τη βοήθεια των **Θεωρημάτων 2 και 3** προκύπτουν επιπλέον τύποι για τον υπολογισμό του εμβαδού του μηνίσκου:

$$\mu = \frac{\pi R^2(\theta - \varphi)}{360^\circ} + \frac{R^2(\eta \mu \theta - \eta \mu \varphi)}{2} = \frac{R^2}{2}(a - \beta + \eta \mu a - \eta \mu \beta)$$

όπου a και β είναι τα μέτρα των γωνιών θ και φ αντίστοιχα, δοσμένα σε ακτίνια.

